Seat No. : _______________

AC-132

April -2018

B.Com., Sem.-VI

CC-308 : Business Laws-II

Time : 3 Hours] **[Max. Marks : 70**

સૂચના : જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1. (અ) નુકશાન વળતર અને જામીનગીરીના કરાર વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 6

અથવા

બેઈલમેન્ટના કરારમાં બેઈલીના હક્કો અને ફરજો શું હોય છે ?

(બ) પરસ્પર સમજૂતીથી એજન્સીનો અંત કેવી રીતે લાવી શકાય તે જણાવો. 4

અથવા

જામીનના લેણદાર સામેના હક્કો જણાવો.

(ક) તફાવત લખો : પેટા એજન્ટ અને બદલી એજન્ટ. 4

અથવા

અનુમોદન દ્વારા એજન્સીનો અર્થ જણાવો.

2. (અ) જાહેર કંપની અને ખાનગી કંપની વચ્ચે તફાવતના કોઈપણ છ મુદ્દાઓ સમજાવો. 6

અથવા

આવેદન પત્રના કલમોની ચર્ચા કરો.

(બ) કંપનીની કોઈપણ ચાર લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. 4

અથવા

કંપનીના ડિરેક્ટરોની કાનૂની પરિસ્થિતિ વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

(ક) કંપનીના આદ્યસ્થાપકો વિશે નોંધ લખો. 4

અથવા

કંપનીના વિજ્ઞાપન પત્ર વિશે નોંધ લખો.

3. (અ) 'ગ્રાહક'ની વ્યાખ્યા આપો. ગ્રાહકના હક્કો સમજાવો. 6

અથવા

રાજ્ય ગ્રાહક સુરક્ષા પરિષદ વિશે નોંધ લખો.

(બ) જિલ્લા ફોરમના સભ્યોની લાયકાતો જણાવો. 4

અથવા

ગેર વ્યાજબી વેપારી રીત-રસમો એટલે શું ?

@geniusguruji

Scanned with CamScanner

(ક) વ્યાખ્યા આપો : 4

(1) ઉચિત પ્રયોગશાળા

(2) ફરિયાદ

અથવા

વ્યાખ્યા આપો :

(1) ગ્રાહક તકરાર

(2) સેવાઓ.

4. (અ) નેગોશિયેબલ ઈનસ્ટ્રુમેન્ટ અંગેની ધારણાઓ જણાવો. 6

અથવા

ચેક અને વિનિમયપત્ર વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

(બ) વ્યાખ્યા આપો : ધારણ કરનાર અને યથાનુક્રમે ધારણ કરનાર. 4

અથવા

શરતી શેરો વિશે નોંધ લખો.

(ક) વચનચિઠ્ઠીની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. 4

અથવા

ચેકનું ક્રોસિંગ વિશે નોંધ લખો.

5. નીચેના વિધાનો ખરાં કે ખોટાં તે જણાવો : 14

(1) નુકશાન વળતરના કરારમાં ત્રણ પક્ષકાર હોય છે.

(2) બેઈલ મેન્ટના કરારમાં માલની સોંપણી હોવી જરૂરી છે.

(3) કાનૂની કાર્યવાહીથી એજન્સીનો અંત લાવી શકાય નહિ.

(4) પ્રિન્સિપાલ અને પેટા એજન્ટ વચ્ચે કરાર હોય છે.

(5) માલિક ન હોય તેવી વ્યક્તિ માલને ગીરવે મૂકી શકે છે.

(6) સામાન્ય મહોર એ કંપનીની સહી હોય છે.

(7) કંપનીની નોંધણી થયા પછી બધા આદ્યસ્થાપકો કંપનીના ડિરેક્ટરો બને છે.

(8) કંપનીને કાયમી અસ્તિત્વ પ્રાપ્ત થયેલું છે.

(9) ગ્રાહક સુરક્ષા કાયદા અન્વયે 'વિમા'નો સમાવેશ સેવાઓમાં થાય છે.

(10) જિલ્લા ફોરમની કોઈપણ એક સભ્ય મહિલા હોવી જરૂરી નથી.

(11) 10 કરોડના મૂલ્યની સેવાઓ અને માલની કિંમત માટે રાજ્ય કમિશનમાં દાવો કરી શકાય છે.

(12) વચન ચિઠ્ઠીમાં નાણાં ચૂકવવાનું શરતી વચન હોય છે.

(13) યથાનુક્રમે ધારણ કરનાર અવેજ વગર પણ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ પ્રાપ્ત કરી શકે છે.

(14) નેગોશિયેબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટની સરળ ફેરબદલી થઈ શકે છે.

@geniusguruji

Seat No. : 13898

AC-132

April -2018

B.Com., Sem.-VI

CC-308 : Business Laws-II

Time : 3 Hours] **[Max. Marks : 70**

Note : Figures to the right indicate marks.

1. (A) Explain the difference between the contract of Indemnity and Guarantee. 6

OR

What are the rights and duties of Bailee in a contract of Bailment ?

(B) Mention how an agency can be terminated by mutual consent ? 4

OR

Mention the rights of surety against the creditor.

(C) Write the difference between : Sub agent and substituted agent. 4

OR

Give the meaning of agency by ratification.

2. (A) Explain any six points of difference between a public company and a private company. 6

OR

Discuss the clauses of Memorandum of Association.

(B) Mention any four characteristics of a company. 4

OR

Write a short note on legal position of directors of a company.

(C) Write a note on promoters of a company. 4

OR

Write a note on prospectus of a company.

3. (A) Define 'Consumer' and explain the rights of a consumer. 6

OR

Write a note on State Consumer Protection Council.

(B) Give the qualifications of members of a district forum. 4

OR

What are unfair trade practices ?

@geniusguruji

Scanned with CamScanner

(C) Define the following : 4

(1) Appropriate laboratory

(2) Complaint

OR

Define the following :

(1) Consumer dispute

(2) Services

4. (A) Mention the Presumptions regarding negotiable instruments. 6

OR

Explain the difference between a cheque and bill of exchange.

(B) Define :Holder and Holder in due course. 4

OR

Write a note on conditional indorsement.

(C) Give the characteristics of a promissory note. 4

OR

Write a note on crossing of a cheque.

5. State whether following statements are **True** or **False**. 14

(1) There are three parties in a contract of indemnity.

(2) There must be 'delivery' of goods in a contract of bailment.

(3) Agency cannot be terminated by operation of law.

(4) There is a contract between a principal and sub-agent.

(5) A non-owner can pledge the goods.

(6) Common seal is the signature of a company.

(7) All promoters become directors of the company on it's registration.

(8) A company has a perpetual existence.

(9) 'Insurance' is included in services as per the Consumer Protection Act.

(10) It is not necessary that one of the members of a district forum should be a woman.

(11) A suit can be filed in the state commission for services and goods worth rupees 10 crores.

(12) Promissory note has a conditional promise to pay money.

(13) Holder in due course can acquire the instrument even without consideration.

(14) Negotiable instruments are easily transferable.

@geniusguruji